

บทความวิชาการ และบทความวิจัย Academic Article and Research Article

กาญจนา คุณารักษ์¹

บทคัดย่อ

บทความวิชาการ เป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความรู้ ข้อเท็จจริง ทักษะ มุมมอง ตลอดจนข้อเสนอใหม่ ๆ ที่เป็นผลจากการศึกษาค้นคว้า หรือวิจัยของนักวิชาการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้เขียนอาจเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระทางวิชาการหรือเสนอทั้งเนื้อหาสาระ ข้อเท็จจริง ข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เปรียบเทียบประเมินผลอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง มีความน่าเชื่อถือ และหากมีข้อเสนอแนะใดๆ ต้องเป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์หรืออาจเป็นงานเขียนที่นำเสนอผลการวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งส่วนบทความวิจัยเป็นรูปแบบของความเรียงชนิดหนึ่งที่น่าเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาเขียนใหม่ในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

คำสำคัญ : บทความวิชาการ, บทความวิจัย

Abstract

Academic article is a writing that aims at offering knowledges, facts, perspectives and new proposals resulting from scholars' studies or researches on any particular issues. The writers may present academic contents only or present the contents, facts, observations, as well as propose critical analysis, review and rational comparison and evaluation with reliable evidences. If there are any suggestions, they must be in the creative ways. The academic article can also be a writing that aims at proposing the results of any specific researches. Whereas a research article comes in a form of an essay focusing on rewriting the explicit knowledge, gaining from the researches, in the issues that the writers want to propose.

Keywords : Academic Article, Research Article

¹ ศาสตราจารย์พิเศษ สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

บทนำ

บทความ (article) เป็นรูปแบบการเขียนประเภทหนึ่งที่คุณเขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้กับผู้อ่าน เนื้อหานำเสนอจากข้อมูลจริง ไม่ใช่เรื่องแต่งหรือคิดขึ้นจากจินตนาการ มีลักษณะเป็นข้อเขียนขนาดสั้น

บทความวิชาการ (academic article) เป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความรู้ ข้อเท็จจริง ทศนะ มุมมอง ตลอดจนข้อเสนอมุมมองใหม่ๆ ที่เป็นผลจากการศึกษาค้นคว้า หรือวิจัยของนักวิชาการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้เขียนอาจเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระทางวิชาการหรือเสนอทั้งเนื้อหาสาระ ข้อเท็จจริง ข้อสังเกตและแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เปรียบเทียบประเมินผลอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง มีความน่าเชื่อถือและหากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ต้องเป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์หรืออาจเป็นงานเขียนที่นำเสนอผลการวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

บทความวิชาการจึงหมายถึง งานที่คุณเขียนต้องการสื่อสารด้วยความเรียงที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่งในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้เขียนอาจเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระทางวิชาการ หรือเสนอทั้งเนื้อหาสาระ ข้อเท็จจริง ข้อสังเกต และแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เปรียบเทียบ ประเมินผลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน โดยมีหลักฐานเหตุผล ความน่าเชื่อถือ และหากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ต้องเป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ มีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้ หรือเป็นการนำเสนอผลการวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ลักษณะของบทความวิชาการ

ลักษณะของบทความวิชาการ ประกอบด้วย

1. เป็นเรื่องที่คุณอ่านส่วนมากกำลังสนใจอยู่ในขณะนั้น อาจเป็นปัญหาที่กำลังอยากรู้ว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร หรือมีผลเช่นไร เป็นเรื่องที่สอดคล้องกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ตรงยุคตรงสมัย
2. มีแก่น มีสาระ ชวนให้ติดตาม อ่านแล้วได้ความรู้ ความคิดเพิ่มเติม สามารถนำไปต่อยอดทางความคิดได้ มิใช่เป็นเรื่องที่เลื่อนลอย เหลวไหล ไร้สาระ
3. มีทศนะ ข้อคิดเห็น ข้อวินิจฉัยของคุณเขียนแทรกอยู่ด้วย
4. มีวิธีการเขียนที่ชวนให้อ่าน ทำให้เพลิดเพลิน ชวนคิด และติดตาม
5. เนื้อหาสาระและวิธีคิด มีความเหมาะสมแก่ผู้อ่าน
6. นำเสนอความรู้ อยู่บนพื้นฐานทางวิชาการสาขาใดสาขาหนึ่งที่เชื่อถือได้ และมีหลักฐานการอ้างอิง
7. เป็นข้อเขียนที่มีลักษณะวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ให้ผู้อ่านเห็นประเด็นหรือสาระสำคัญที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ โดยอาจใช้ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญส่วนตัวของคุณเขียน หรือนำผลงานของผู้อื่นมาประกอบประกอบการวิเคราะห์วิจารณ์ได้
8. นำเสนอเนื้อหาสาระตามลำดับอย่างเหมาะสม ชัดเจน
9. มีการอ้างอิงประกอบการเรียบเรียงอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ และจรรยาบรรณของนักวิชาการ

10. มีการอภิปราย เสนอแนะ กระตุ้น ทำทนายให้ผู้อ่านนำไปใช้ประโยชน์ หรือเกิดการสืบเสาะ ค้นหา ต่อยอดความรู้ในประเด็นนั้น ๆ ต่อไป

ประเภทของบทความ

ประเภทของบทความ อาจแบ่งตามเนื้อหาของบทความเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. บทความวิชาการ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอแนวคิดหลักของวารสารนั้น ๆ ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. บทความสัมภาษณ์ เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของบุคคล หรือจากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคนในหัวข้อเดียวกัน

3. บทความแสดงความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น ปัญหา เหตุการณ์ เรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป แล้วนำมาแสดงความคิดเห็น หรือเป็นเรื่องที่ผู้เขียนเสนอความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้าน หรือทั้งสนับสนุนและคัดค้านความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันของคนอื่น ๆ หรือเรื่องที่สนับสนุนทฤษฎี หรือคัดค้านทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง

4. บทความวิเคราะห์ข่าวและบทความวิเคราะห์ปัญหา เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เผยแพร่มาแล้วอย่างละเอียด แสดงข้อเท็จจริง เหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านได้ความรู้ ความคิดเห็นเพิ่มเติมระหว่างบรรทัด เกิดความคิดเห็นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. บทความวิจารณ์ เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผลและหลักวิชาการเป็นสำคัญ เช่น บทวิจารณ์วรรณกรรม แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์และประเมินค่า โดยใช้หลักวิชาและเหตุผลเพื่อให้ผู้อ่านได้รู้จักวรรณกรรมเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง และบทวิจารณ์ศิลปะแขนงต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับบทวิจารณ์วรรณกรรม แต่เป็นการนำผลงานที่เป็นศิลปะแขนงนั้น ๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร ภาพเขียน ดนตรี และศิลปะอื่น ๆ มาวิจารณ์

6. บทความสารคดีการท่องเที่ยว มีเนื้อหา แนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีทัศนียภาพสวยงาม หรือมีความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นการแนะนำให้ผู้อ่านรู้จัก และชักชวนให้สนใจไปพบเห็น

7. บทความกึ่งชีวประวัติ เป็นการเขียนบางส่วนของชีวิตบุคคลเพื่อให้ผู้อ่านรับทราบโดยเฉพาะคุณสมบัติและผลงานที่โดดเด่นที่ทำให้บุคคลนั้นมีชื่อเสียง ประสบความสำเร็จในชีวิต เพื่อชื่นชม ยกย่องเจ้าของประวัติ และชี้ให้ผู้อื่นได้แง่คิด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ

8. บทความครบรอบปี มีเนื้อหาแนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ พิธีการ ในเทศกาลหรือวันสำคัญ เช่น วันสำคัญทางศาสนา ทางประวัติศาสตร์และทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ เป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจเมื่อโอกาสนั้นมาถึง เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันวาเลนไทน์ เป็นต้น

9. บทความให้ความรู้ทั่ว ๆ ไป ผู้เขียนจะอธิบายให้ความรู้และคำแนะนำในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การแต่งกายให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ และบุคลิกภาพ มารยาทในการเข้าสังคม เคล็ดลับการครองชีวิตคู่ และอื่น ๆ

10. บทความเชิงธรรมะ จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านทั่ว ๆ ไปเข้าใจได้ง่าย หรือให้คติแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวพุทธศาสนา เสนอหนทางแก้ปัญหาตามแนวพุทธปรัชญา

11. บทความวิชาการมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความรู้ มุมมอง เนื้อหาจะแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมักจะเป็นการนำเสนอความรู้หรือมุมมองใหม่ หรือต่อยอดความรู้ที่มีฐานมาจากความรู้เดิมในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง อาจได้มาจากการเรียบเรียง จากหนังสือ หรืองานวิจัยที่ผู้เขียนอาจจะเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระเชิงวิชาการหรือเนื้อหาสาระทั่ว ๆ ไปเสนอข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ หรือเสนอผลที่ได้จากการวิจัย

คุณลักษณะเบื้องต้นของผู้เขียนบทความ

ผู้เขียนบทความต้องมีลักษณะเบื้องต้นอย่างน้อย ดังต่อไปนี้ งานเขียนจึงจะสำเร็จลุล่วงได้คุณสมบัติ ดังกล่าวนั้น คือ อิทธิบาท 4

1. ฉันทะ มีความรักความพอใจที่จะเขียน เต็มใจที่จะทำงานหนัก
2. วิริยะ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ เพียรพยายาม และกล้าที่จะเขียน
3. จิตตะ มีความฝักใฝ่ในการเขียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
4. วิมังสา มีความไตร่ตรองในข้อเขียนให้เป็นเหตุเป็นผล มีอ้างอิง และปฏิบัติตามแนวทางการเขียนของวารสารนั้น ๆ ที่จะนำลง

ลักษณะของบทความที่ดี

บทความที่ดี มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีเอกภาพ กล่าวคือ เนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีทิศทางไปในทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่ประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอ

2. มีสารัตถภาพ เนื้อหาเน้นประเด็นสำคัญที่ชัดเจนว่าต้องการนำเสนอแนวคิดสำคัญอะไร ด้วยประโยคใจความสำคัญ หรือสาระสำคัญที่โดดเด่น เนื้อความตลอดเรื่องย้ำประเด็นหลักของเรื่อง

3. มีสัมพันธภาพ เนื้อหามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด ทั้งด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ และการจัดลำดับเรื่อง ทุกประโยคในแต่ละย่อหน้า และทุกย่อหน้าในแต่ละเรื่อง ต้องเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ด้วยการใช้นำเชื่อมข้อความ ใช้คำบุพบท กับ แก่ แต่ ต่อ เพื่อ ใช้คำสันธาน เช่น รวมทั้ง ตลอดจน นอกจากนี้ แต่กระนั้นก็ตาม ถึงกระนั้นก็ดี ใช้คำสรรพนาม เช่น ที่ ซึ่ง อัน เป็นต้น

4. มีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหา มีเนื้อความที่ชัดเจนกระชับแจ่มชัด อธิบายได้ครอบคลุมความคิดหลักที่ต้องการนำเสนอ ข้อมูลที่นำเสนอเป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ความคิดเห็น มีความสมเหตุสมผล มีความสมบูรณ์ในด้านการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเขียนกับประเภทของบทความ กับเนื้อหาของบทความ และกับกลุ่มผู้อ่าน

ส่วนประกอบของบทความ

บทความวิจัยและบทความวิชาการ ควรจะประกอบไปด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง (title) การกำหนดชื่อเรื่อง ต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการ ชื่อเรื่องมีความชัดเจน ตรงไปตรงมา และครอบคลุมประเด็นของเรื่อง และมีความยาวไม่เกิน 100 ตัวอักษร ชื่อเรื่องจะต้องสื่อถึงเนื้อหาของเรื่อง ซึ่งต้องมีลักษณะที่เจาะลึก ไม่กว้างเกินไป มีความใหม่และน่าสนใจสอดคล้องกับเวลา สถานการณ์และนโยบายของวารสาร

2. บทคัดย่อ (abstract) ควรเขียนให้สั้น กระชับ เน้นประเด็นสำคัญของงานที่ต้องการนำเสนอ มีความยาวไม่เกิน 10-15 บรรทัด โดยบทคัดย่อมักจะประกอบด้วยเนื้อหาสามส่วน คือ (1) เกริ่นนำ (2) สิ่งที่กำลังดำเนินการ และ (3) สรุปผลสำคัญที่ได้ ทำให้อ่านเห็นภาพรวมทั้งหมดของงาน และควรมีคำสำคัญอยู่ในบทคัดย่อ เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล และควรเขียนเป็นครั้งสุดท้ายหลังจากเขียนส่วนอื่นทั้งหมดแล้ว

3. บทนำ หรือคำนำ (introduction) เป็นส่วนที่ผู้เขียนจงใจให้อ่านเกิดความสนใจในเรื่องที่เขียน ซึ่งสามารถใช้เทคนิคหลากหลายในการเขียน ใช้ภาษาที่กระตุน จูงใจ ทำท่ายหรือนักปัญหาที่น่าสนใจในช่วงเวลานั้นมาอภิปราย หรือตั้งประเด็นคำถามหรือปัญหาท้าทาย ความคิดของผู้อ่านหรือประโยชน์ที่จะได้รับ และคำนำยังเป็นส่วนที่กล่าวถึง วัตถุประสงค์ ที่มา ขอบเขต เป็นการปูพื้นฐานให้อ่านเห็นกรอบแนวคิด และเข้าใจในเนื้อหาสาระที่นำเสนอ บทนำประกอบด้วย

3.1 หลักการและเหตุผล (rationale) หรือความเป็นมา หรือภูมิหลัง (background information) หรือความสำคัญของเรื่องที่เขียน (justification) หัวข้อนี้จะทำให้อ่านได้ทราบเป็นพื้นฐานไว้ก่อนว่าเรื่องที่เลือกมาเขียนมีความสำคัญหรือมีความเป็นมาอย่างไร ผู้เขียนมีเหตุผลอะไรที่เลือกเรื่องดังกล่าวขึ้นมาเขียน เขียนสิ่งเหล่านี้ลงในย่อหน้าแรกซึ่งถือว่าเป็นการเปิดตัวบทความทางวิชาการ และเป็นย่อหน้าที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

3.2 วัตถุประสงค์ เป็นการเขียนว่าในการเขียนบทความครั้งนี้ต้องการให้อ่านได้ทราบเรื่องอะไรบ้าง โดยจำนวนวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อไม่ควรมีมากเกินไป และวัตถุประสงค์แต่ละหัวข้อจะต้องสอดคล้องกับเรื่องหรือเนื้อหาของบทความ

3.3 ขอบเขตของเรื่อง เพื่อที่เป็นกรอบในการอ่าน และระยะเวลาที่ต้องรวบรวมข้อมูล ผู้เขียนต้องพิจารณาเขียนเรื่องที่มีขอบเขตเหมาะสมทั้งความกว้างขวางและความลึกซึ้งของเรื่อง

3.4 คำจำกัดความหรือนิยามต่าง ๆ ที่สำคัญที่ระบุไว้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการทำความเข้าใจในกรณีที่คำเหล่านั้นผู้เขียนใช้ในความหมายที่แตกต่างจากความหมายทั่วไป เพื่อสื่อความให้เข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน รวมทั้งเป็นการขยายความหมายให้สามารถตรวจสอบและสังเกตได้ด้วย

4. เนื้อเรื่อง (body) การเขียนส่วนเนื้อเรื่องจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ประกอบกัน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ (sciences) นั่นคือหลักวิชาการที่ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงในการเขียน ได้แก่ กรอบแนวความคิด (conceptual framework) ที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนจะต้องแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของเหตุที่นำไปสู่ผล (causal relationship) การอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ ในส่วนศิลป์ (art) ได้แก่ ศิลป์ในการใช้

ภาษาเพื่อนำเสนอเรื่องที่เขียน การลำดับความ การบรรยาย วิธีการอ้างอิง สถิติและข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบเรื่องที่เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและประทับใจมากที่สุด โดยมีประเด็นสำคัญในการเขียนเนื้อเรื่อง 5 ประการ ดังนี้

4.1 การจัดลำดับเนื้อหาสาระ ผู้เขียนควรวางแผนจัดโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอ และจัดลำดับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระนั้น และนำเสนอเนื้อหาสาระให้มีความต่อเนื่องกัน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระนั้นได้โดยง่าย

4.2 การเรียบเรียงเนื้อหา ในส่วนนี้ต้องอาศัยความสามารถของผู้เขียนในหลายด้าน นอกเหนือจากความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เช่น ด้านภาษา ด้านสไตล์การเขียน ด้านวิธีการนำเสนอ การนำเสนอเนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว จำเป็นต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการนำเสนอเข้าช่วย เช่น การใช้สื่อประเภทภาพ แผนภูมิตาราง กราฟ เป็นต้น

4.3 การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยจะต้องเป็นไปอย่างมีหลักการ ทฤษฎี หรือมีหลักฐานอ้างอิงอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ความเป็นเหตุเป็นผลที่น่าเชื่อถือ มีการอ้างอิงข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปด้วยทัศนะของกลุ่ม และมุมมองของผู้เข้าร่วมสัมมนา โดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวต่อเนื่องกันตามลำดับอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำเรื่องนั้น ๆ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้

4.4 การใช้ภาษา ให้ใช้ภาษาไทย และหากคำไทยนั้นยังไม่มีที่เผยแพร่หลายให้วงเล็บคำภาษาต่างประเทศไว้ด้วย ในกรณีที่คำไทยไม่ได้ จำเป็นต้องทับศัพท์ควรเขียนคำนั้นให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน ไม่ควรเขียนภาษาไทยและต่างประเทศปะปนกัน ต้องพิถีพิถันในการเขียนตัวสะกด การันต์ต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ควรตรวจสอบไม่ให้ผิดพลาด เพราะบทความจะสามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการต่อไป

4.5 วิธีการนำเสนอ ใช้สื่อประเภท ภาพ แผนภูมิ ตาราง กราฟ อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการ (การเขียนชื่อตาราง ชื่อภาพ)

5. ส่วนสรุป บทความทางวิชาการที่ดีควรมีการสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความนั้น ๆ ซึ่งอาจทำในลักษณะที่เป็นการย่อ คือ การเลือกเก็บประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความนั้น ๆ มาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้น ๆ ท้ายบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่า สิ่งที่กำลังกล่าวมามีความสำคัญอย่างไรสามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรืออาจใช้วิธีตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้ หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป งานเขียนที่ดีควรต้องมีการสรุปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเสมอ

6. ส่วนอ้างอิง (reference) การเรียบเรียงบทความทางวิชาการ ต้องมีการอ้างอิงเพื่อความเชื่อถือได้ การอ้างอิงต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นผลงานของใคร ทำเมื่อไร และนำมาจากไหน เป็นการให้เกียรติเจ้าของผลงาน และประกาศให้ผู้อื่นรับรู้ ว่า ส่วนนั้นไม่ใช่ความคิดของผู้เขียน เป็นหลักฐานให้ได้ทราบแหล่งที่มาของข้อมูล และมีโอกาสค้นคว้าเพิ่มเติมต่อยอดได้ ส่วนความรู้ที่รู้กันทั่วไปแล้วไม่ต้องอ้างอิง ควรอ้างอิงเท่าที่จำเป็น การอ้างอิงเกินความจำเป็นทำให้ดูรุ่มร่าม ก่อความรำคาญในการอ่าน การคัดลอกงานผู้อื่นต้องเป็นการนำมาเพื่ออธิบาย สนับสนุนเท่านั้น มิใช่ลอกมาเป็นงานของตน

หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า บทความวิชาการมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ สามส่วน

1. ส่วนประกอบตอนต้น ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน และบทคัดย่อหรือสารสังเขป

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย

2.1 ความนำ ประกอบด้วยข้อเขียนที่เป็นสาระสำคัญและจุดหมายของเรื่องที่จะเขียน ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานเข้าสู่เนื้อหาของบทความ

2.2 เนื้อความ เป็นรายละเอียดของประเด็นตามที่คุณเขียนได้วางโครงเรื่องไว้ โดยหัวข้ออาจแตกต่างกันในบทความวิชาการแต่ละเรื่อง โดยผู้เขียนจะเขียนทั้งข้อเท็จจริง ข้อมูล ข้อค้นพบต่าง ๆ และสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียน ตลอดจนทัศนะต่าง ๆ

2.3 บทสรุป เป็นการสรุปสาระ รายละเอียดในเนื้อหาหรือเสนอเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะต่อเนื้อหา การสรุปจะเน้นประเด็นสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของเนื้อหาได้

3. ส่วนประกอบตอนท้าย คือ บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง

หลักเกณฑ์การเลือกเรื่องที่เขียน

ในการเขียนบทความวิชาการ มีหลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่องที่จะเขียนโดยทั่วไป ดังนี้

1. เลือกตามความเชี่ยวชาญของผู้เขียน จะทำให้ผู้เขียนสามารถเสนอข้อมูลหรือแนวคิดได้อย่างลึกซึ้งตามความรู้และประสบการณ์ของตน ทำให้งานเขียนไม่ยากจนเกินไป แต่ถ้าผู้เขียนเลือกข้อมูลและแนวคิดในลักษณะเดียวกันมาเขียนเสมอ จะทำให้ผู้อ่านที่ติดตามผลงานรู้สึกว่ามีสิ่งใดใหม่ชวนให้ติดตาม จึงจำเป็นต้องศึกษา ทดสอบแนวคิดใหม่ทั้งทางกว้างและทางลึก ในการนำเสนออย่างต่อเนื่อง

2. เลือกตามความสนใจของผู้เขียน

3. เลือกตามความต้องการของหน่วยงานหรือเป้าหมายเฉพาะ

4. เลือกตามกระแสความสนใจของสังคมและของแวดวงวิชาการ

เมื่อผู้เขียนเลือกเรื่องที่จะเขียนบทความได้แล้ว ผู้เขียนต้องตอบคำถามเพื่อกำหนดทิศทางในการเขียนและรูปแบบวิธีการนำเสนอเนื้อหาในบทความ ดังต่อไปนี้

1. จะเขียนให้ใครอ่าน (Who)

2. จะเขียนเรื่องอะไร (What)

3. จะเขียนเพื่อเผยแพร่ที่ไหน (Where)

4. เวลาที่จะนำบทความลงเผยแพร่คือเมื่อใด (When)

5. จะนำเสนอบทความเรื่องนี้ทำไม (Why)

6. จะนำเสนอบทความอย่างไร (How)

การเขียนด้วยการคำนึงถึงคำตอบของคำถาม 6 ข้อข้างต้น ต้องเป็นไปอย่างเชื่อมโยงต่อเนื่องและสอดคล้อง เพื่อมิให้ผู้อ่านบทความสับสน และผู้เขียนบทความก็ไม่หลงประเด็นในการเขียนด้วย

การเขียนโครงเรื่อง

การเขียนโครงเรื่องของบทความ เป็นการกำหนดเนื้อหาของบทความ โดยวิธีการจัดลำดับความคิดให้เป็นหมวดหมู่ เป็นขั้นตอนตามลำดับความสำคัญ และความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่จะเขียน โดยอาศัยลักษณะของโครงเรื่องที่ดี ที่ประกอบด้วย (1) อยู่ในขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน (2) เนื้อเรื่องไม่ซ้ำซ้อนกัน (3) เนื้อเรื่องทุกหัวข้อมีความสัมพันธ์กัน และมีการเรียงลำดับก่อน-หลัง ตามลำดับที่ควรเสนอ และ (4) มีสาระสำคัญครบถ้วน

ขั้นตอนการเขียนโครงเรื่อง

ขั้นตอนการเขียนโครงเรื่อง ประกอบด้วย

1. ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวมเนื้อหาทั้งความรู้ ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้อาจมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ ประกอบ เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. จัดหมวดหมู่ความคิด ด้วยการคัดสรรประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนว่าเรื่องใดเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงไร แนวคิดใดที่เป็นเรื่องเดียวกันหรือใกล้เคียงกันให้อยู่ในพวกเดียวกัน หรือจัดเป็นประเด็นหลัก ประเด็นรอง
3. จัดลำดับความคิดตามวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดตามเวลา หรือเหตุการณ์ตามลำดับการเกิดก่อน-หลัง จัดลำดับตามสถานที่ เช่น แบ่งตามภูมิภาคเหนือ กลาง ใต้ ตะวันออกและตะวันตก หรือจัดลำดับตามความคิดจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย หรือจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม โดยเขียนเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ

ของแถมสิบขั้นตอนสู่ความสำเร็จของการเขียนบทความวิชาการ

1. อย่าเป็นกังวลว่าจะเขียนได้ไม่ดี กังวลว่าผู้รู้จะคอยจับผิด กังวลว่าจะเขียนได้ไม่สมภูมิรู้ที่ตนมี จงเขียนด้วยความมั่นใจว่าตนเองได้เขียนในเรื่องที่รู้ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดี จงเขียนในเรื่องที่ตนมีประสบการณ์และคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน เขียนในทำนองเดียวกับที่ตนต้องการจะอธิบายด้วยคำพูดให้ใครสักคนหนึ่งที่ไม่รู้เรื่องนี้ฟังแล้วสามารถเข้าใจได้
2. เลือกหัวข้อที่เขียน บทความที่ดี คือ บทความที่สามารถอธิบายบางสิ่งบางอย่างที่ให้ประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่งแก่ผู้อ่าน เช่น ให้ความรู้รอบตัว ให้ความรู้ที่นำไปใช้งานได้ ให้แนวคิดที่น่าสนใจ แต่ไม่ควรเป็นบทความที่เพียงตั้งใจแสดงว่าตนมีความรู้สูงกว่าผู้อ่าน ดังนั้นควรเลือกหัวข้อที่คิดว่าผู้อ่านจะสนใจ และได้รับประโยชน์
3. วางแผนก่อนเขียน วางเค้าโครงหัวข้อหลัก หัวข้อย่อยต่าง ๆ ที่ต้องการจะเขียนลงในกระดาษร่างก่อน (ถ้าหัวข้อละ 1 แผ่น กระดาษก็จะสะดวกขึ้น) ในหัวข้อย่อยอาจมีใจความสำคัญที่ต้องการใส่ลงไป อาจเขียนออกมาเป็นท่อน ๆ ก็ได้ คือ นิဂูจุดสำคัญหรือประโยคสำคัญอะไรได้ก็จับใส่ไปก่อน จากนั้นจึงค่อยมาจัดเรียงลำดับหัวข้อย่อยเหล่านั้น (ลำดับแผ่นกระดาษ) และประโยคสำคัญตามลำดับความต่อเนื่องที่ควรจะเป็น เช่น หัวข้อใดควรอยู่ก่อนจึงจะอ่านได้เข้าใจง่าย ข้อสำคัญ คือ ไม่ควรเอาส่วนปลีกย่อยขึ้นก่อน เพราะผู้อ่านจะเบื่อเร็ว ควรเอาหัวข้อที่กล่าวรวม ๆ ขึ้นมาก่อน แล้วเก็บ

หัวข้อที่เน้นรายละเอียดไว้ที่หลัง อย่าลืมว่าเนื้อเรื่องต้องเรียงลำดับต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้อ่านลำดับความคิดและติดตามเรื่องได้ง่ายขึ้น มาถึงขั้นนี้ก็เหลือเพียงแต่ใส่รายละเอียดลงไปในแต่ละหัวข้อ และเพิ่มคำนำในตอนต้นเรื่องสักหน่อยก็เรียบร้อยแล้ว

4. ไม่ต้องเขียนรวบเดียวจบ ถ้าไม่ใช่คนเขียนอาชีพจริง ๆ แล้ว ยากที่จะเขียนให้จบรวบเดียวได้ ควรเขียนเพียงครั้งละ 1 หรือ 2 หัวข้อสำคัญก็พอ ควรเขียนแต่ละหัวข้อแยกกระตาดกันคนละแผ่น แล้วขยายแนวความคิดของแต่ละหัวข้อย่อยลงไปบนกระตาด ไม่จำเป็นต้องเขียนเรียงตามลำดับหัวข้อ หัวข้อใดที่ยากหรือยังไม่ออกว่าจะเขียนอย่างไรให้เก็บไว้ก่อน เขียนหัวข้อที่คิดว่าจะเขียนได้เร็วก่อน เขียนไปเขียนมาแล้วจะนึกออกเองว่าหัวข้อที่เหลือนั้นเป็นอย่างไร

5. เชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันหลังจากเขียนเนื้อความของหัวข้อสำคัญ ๆ ไปแล้ว ให้เรียงกระตาดลำดับหัวข้อที่ได้วางแผนมาก่อน ลองอ่านทวนดูว่ายังขาดข้อความอะไรมาเชื่อมโยงแต่ละหัวข้อเข้าด้วยกันหรือไม่ ถ้ายังขาดอยู่ให้เพิ่มข้อความหรือเพิ่มหัวข้อเข้ามาอีก โดยให้ข้อความของแต่ละหัวข้อสัมพันธ์กัน ไม่ใช่ไปกันคนละเรื่อง ในการนี้อาจจะต้องเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงประโยคในตอนต้นหรือตอนท้ายของแต่ละหัวข้อไปบ้าง เพื่อความสอดคล้องกัน

6. ลงรูปที่จะเป็น กราฟ ตาราง โมนแกรม หรือรูปประกอบ จะช่วยให้การอธิบายต่าง ๆ มีความง่ายขึ้น ชัดเจนขึ้นและยังกระตุ้นความสนใจอีกด้วย แต่ละรูปควรมีคำอธิบายอยู่ใต้รูปด้วยว่าเป็นอะไร ใช้ทำอะไรหรือต้องการแสดงอะไร

7. ให้รูปและเนื้อหาสอดคล้องกัน ทุกครั้งที่เขียนอ้างถึงรูป ควรอ่านตรวจสอบด้วยว่าข้อเขียนตรงกับข้อมูลในรูปหรือไม่ เช่น ในบทความเขียนว่าจากรูปที่ 1 สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ในช่วงสงกรานต์ ให้ตรวจสอบดูว่ากราฟในรูปที่ 1 แสดงอย่างนั้นจริงๆ หรือไม่

8. ตรวจสอบข้อบกพร่องและความนำเรื่อง ถ้ายังตั้งข้อบกพร่องและเขียนข้อความในช่วงต้น ๆ ยังไม่เรียบร้อยดี ให้ย้อนกลับไปใหม่ ผู้เขียนบางคนอาจเขียนส่วนนี้ก่อน แต่บางคนสะดวกที่จะเขียนทีหลังสุด เพราะเขียนตอนแรกอาจจะยังไม่รู้ข้อความนำเรื่องไม่ได้ ตรวจสอบข้อบกพร่องและข้อความนำเรื่องว่าชี้นำผู้อ่านให้เข้าใจว่าบทความนี้ให้ประโยชน์อะไร ช่วยผู้อ่านได้อย่างไร โดยไม่ต้องรอให้อ่านจนจบเรื่องก่อน และถ้าเป็นไปได้ควรมีข้อความตัวโต 1-2 บรรทัดโปรยอยู่ใต้ชื่อเรื่อง เพื่ออธิบายคร่าว ๆ ว่า บทความนี้เกี่ยวกับอะไร เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านสนใจมากขึ้น

9. แก่สำนวน ลองอ่านบททวนบทความให้ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ ดูว่าเนื้อหาตรงกับจุดมุ่งหมายหรือไม่ มีสำนวนที่อ่านแล้วกำกวมหรือไม่ มีศัพท์บางคำหรืออักษรย่อบางตัวที่ผู้อ่านจะไม่เข้าใจบ้างหรือไม่ ถ้าไม่แน่ใจ อาจขอให้เพื่อนสักคนหนึ่งซึ่งรู้เรื่องนั้นน้อยกว่ามาลองอ่านดูว่าสามารถเข้าใจได้ตลอดทั้งเรื่องหรือไม่ ถ้าไม่ ลองหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

10. เขียนคำสรุป การเขียนไม่จำเป็นต้องขึ้นหัวข้อว่า “สรุป” เพราะเมื่อใดที่เนื้อหาหมดหรือสิ้นสุดเนื้อหาของบทความแล้ว ย่อมหมายถึงการสรุป การสรุปที่ดีผู้เขียนอาจมีคำชี้แจงให้ผู้อ่านคิดให้ลองปฏิบัติหรือเป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิดหรือสังเคราะห์ความรู้ได้จากบทความต่อ

บทความวิจัย

บทความวิจัย (Research Article) เป็นรูปแบบของความเรียงชนิดหนึ่งที่น่าเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาเขียนใหม่ในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ โดยผู้เขียนบทความวิจัย อาจเป็นเจ้าของผลงานวิจัยในเรื่องนั้น ๆ หรือเป็นผู้อ่านวิจัยในเรื่องนั้น ๆ แล้วพบประเด็นที่น่าสนใจจากงานวิจัยที่อ่าน แล้วนำประเด็นที่สนใจนั้นมาเขียนเป็นบทความวิจัยให้อ่านและเข้าใจได้ง่าย เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้นั้นให้แพร่หลายออกไป ข้อค้นพบจากงานวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ อาจมีหลายประเด็น แต่ในการเขียนบทความวิจัยสามารถนำข้อค้นพบเหล่านั้นมาเขียนให้เป็นบทความวิจัยเป็นเรื่อง ๆ ได้อีกหลายเรื่อง โดยมีข้อสังเกตว่า “ชื่อบทความวิจัย ไม่ใช่ชื่อเรื่องวิจัย” เพียงแต่หยิบยกประเด็นที่น่าสนใจจากการวิจัยมาตั้งเป็นเรื่องบทความวิจัย

บทความวิชาการและบทความวิจัย : ความเหมือนและความต่าง

ความเหมือนของบทความวิชาการและบทความวิจัย คือ ต่างก็เป็นความเรียงที่มีลักษณะของบทความที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอสาระจากข้อมูลที่ถูกต้อง และเสนอความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน โดยมีเนื้อหาและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมตามกาลสมัย และเหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่าน และในบทความมีการนำเสนอประเด็นหลักที่ชัดเจน

ความต่างของบทความวิชาการและบทความวิจัย คือ บทความวิจัยนำเสนอเนื้อหาข้อค้นพบจากงานวิจัย โดยนำเนื้อหาหลักประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจมาเขียนใหม่ ส่วนบทความวิชาการ จะเรียบเรียงจากผลงานวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่นในลักษณะของการวิเคราะห์ วิวิจารณ์ หรือเสนอความคิดใหม่บนพื้นฐานทางวิชาการนั้น ๆ

ขั้นตอนการเขียนบทความวิจัย ประกอบด้วย (1) การเลือกเรื่องและกำหนดหัวเรื่อง (2) การวางโครงเรื่อง (3) การเขียนบทความวิจัยฉบับร่าง (4) การแก้ไขบทความวิจัย ฉบับร่าง และร่างสุดท้าย และ (4) การเขียนบทความวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเลือกเรื่องและการกำหนดหัวเรื่อง การเลือกเรื่องของบทความวิจัยต่างจากการเลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนบทความวิชาการอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเรื่องของบทความวิจัยนั้นจะมีที่มาจากผลการวิจัย ดังนั้นผู้เขียนบทความวิจัยจึงอาจเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว และพบประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจ นำมาเขียนเป็นบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ประเด็นนั้น ๆ ต่อ หรืออาจจะเป็นผู้อ่านผลงานวิจัย และพบประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาเขียนเป็นบทความวิจัยขยายต่อไปก็ได้

วิธีการเลือกเรื่องมาเขียนบทความวิจัย เป็นเช่นเดียวกับวิธีการเลือกเรื่องมาเขียนบทความวิชาการ และการเลือกเรื่องในการเขียนบทความวิจัยที่ดีนั้น ต้องมาจากการวิจัยที่ดีมีคุณภาพ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นองค์ความรู้ใหม่ หรือต่อยอดจากองค์ความรู้เดิม คำว่า “งานวิจัยที่ดี มีคุณภาพ” มีความหมายถึงตั้งแต่ชื่อเรื่อง หลักการ เหตุผล การวางแผนการวิจัย การวิเคราะห์ผลการวิจัยและสรุปผล ตลอดจนอุปกรณ์หรือเครื่องมือวัดต้องมีความแม่นยำและเที่ยงตรง

ส่วนวิธีการตั้งชื่อบทความ ก็นับว่ามีความสำคัญเช่นกัน เพราะชื่อของบทความจะเป็นสิ่งที่
จูงใจขั้นต้นที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจบทความที่เขียน ดังนั้น จึงต้องพยายามตั้งชื่อให้เหมาะสมและสอดคล้อง
แต่ต้องให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของบทความนั้นด้วย

การวางโครงเรื่องของบทความวิจัย โครงเรื่องของบทความวิจัยมักจะมีคล้ายคลึง
กับโครงสร้างของงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ นั่นคือ จะประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ วิธีการวิจัย
ผลการวิจัย และคำอภิปรายผล บทสรุป ข้อเสนอแนะในการศึกษาและวิจัยต่อไป หลักฐานอ้างอิงและ
ภาคผนวก โดยบทความวิจัยต้องสามารถนำเสนอข้อมูลให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยง่าย และรวดเร็วในเรื่อง
ต่อไปนี้เป็น ปัญหาที่วิจัยคืออะไร นักวิจัยดำเนินการวิจัยหรือศึกษาปัญหานั้นอย่างไร นักวิจัยค้นพบอะไร
และสิ่งที่ค้นพบนั้นมีความหมายอย่างไร

บทความวิจัยจะแตกต่างกับรายงานผลการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ในประเด็นที่ บทความวิจัย
จะมีจุดเน้นในการนำเสนอประเด็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว โดยเป็นการนำเสนอความรู้ใหม่
และแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องของวิธีการค้นคว้าและวิจัยที่นำมาใช้ กระบวนการที่อยู่ในจินตนาการ
และการพัฒนาเพื่อกำหนดปัญหาดังแต่ตอนเริ่มต้น ตลอดจนสมมติฐานที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลที่ได้
สิ่งที่นำเสนอจะเป็นเพียงข้อความแสดงปัญหาและสมมติฐานที่พิจารณาในตอนท้ายสุด พร้อมทั้ง
หลักฐานสนับสนุนต่าง ๆ

การเขียนบทความวิจัยฉบับร่าง การเขียนครั้งแรกหรือการเขียนฉบับร่างอาจไม่
จำเป็นต้องเขียนตามลำดับหัวข้อก็ได้ ส่วนใดที่คิดว่าง่ายมีข้อมูลพร้อมก็เขียนในส่วนนั้นก่อน แล้วค่อย
นำมาต่อกันในภายหลัง ในการเขียนก็พยายามที่จะเขียนให้เร็วในแต่ละส่วนหรือตอน อะไรที่ติดขัดก็เก็บ
ไว้ก่อน ส่วนสำนวนภาษาก็มาแก้ไขในภายหลัง และเมื่อเขียนฉบับร่างเสร็จแล้ว ควรวางทิ้งไว้สัก
ระยะเวลาหนึ่ง (แต่อย่าให้นานนัก) แล้วนำกลับมาอ่านทบทวนใหม่ มีอะไรยังขาดตกบกพร่องก็เพิ่มเติม
ให้ครบถ้วน ปรับแก้ไขสำนวนภาษาให้สละสลวย อ่านเข้าใจง่าย จัดลำดับประโยคหรือข้อความให้ชัดเจน
การแก้ไขบทความฉบับร่างนี้ ผู้เขียนบทความควรกระทำอย่างน้อย 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งควรใช้ปากกา
คนละสีในการตรวจแก้ไข

การแก้ไขบทความวิจัยฉบับร่างสุดท้าย เมื่อเห็นว่าบทความได้ผ่านการอ่านทบทวนแก้ไข
พอสมควร จนมีความถูกต้องสมบูรณ์พอแล้ว ผู้เขียนบทความควรนำร่างบทความนั้นมาตรวจดูอีกครั้ง
หนึ่ง ในการตรวจครั้งนี้ให้สมมติว่าตนเองเป็นผู้ตรวจพิจารณาบทความก่อนตีพิมพ์ โดยพิจารณาถึงความ
สมบูรณ์ของเนื้อหาว่ามีความสมบูรณ์ในแต่ละหัวข้อดีแล้วหรือไม่ จะต้องแก้ไข เพิ่มเติมในส่วนใดบ้าง
แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง และให้เพื่อนหรือผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญอ่านอีกครั้ง เมื่อแก้ไข
ร่างสุดท้ายแล้ว เพื่อให้บทความวิจัยมีความสมบูรณ์มากที่สุด ควรส่งให้เพื่อนหรือผู้เชี่ยวชาญหรือ
ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยอ่าน และวิจารณ์อีกครั้ง การให้ผู้อื่นช่วยอ่าน จะทำให้ได้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่
เป็นประโยชน์ที่จะปรับปรุงแก้ไขบทความวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเขียนบทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ เมื่อได้ข้อเสนอแนะหรือข้อวิจารณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ
หรือผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้เขียนบทความวิจัยก็นำมาปรับปรุงแก้ไข และพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ พร้อมส่ง
ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

การลอกเลียน การลอกเลียน (plagiarism) หมายถึง การลอกเลียนงานเขียน ความคิด หรืองานสร้างสรรค์ดั้งเดิมทั้งหมดหรือบางส่วนที่เหมือนหรือเกือบเหมือนงานดั้งเดิมของผู้อื่นมาเป็นของตน ถือเป็นการไม่สุจริตทางวิชาการ หรือการฉ้อฉลทางวิชาการ และผู้กระทำผิดจะต้องถูกดำเนินทางวิชาการ ผลการลอกเลียนที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาคือการโจรกรรมทางวิชาการ ถือเป็นการกระทำผิดขั้นร้ายแรง และมีผลให้ได้รับการลงโทษ เช่น ปรับตักในงานที่นำเสนอหรือปรับให้ตกในรายวิชานั้น ๆ และในกรณีที่ทำผิดซ้ำอาจเป็นเหตุให้ถูกพักการศึกษาหรือไล่ออก มีหลายมหาวิทยาลัยที่มีบทลงโทษด้วยการถอนหรือเรียกปริญญาบัตรคืน ส่วนผลการลอกเลียนที่มีต่ออาจารย์และนักวิจัยนั้น ในการลงโทษการโจรกรรมทางวิชาการมีหลายรูปแบบตั้งแต่การพักงานจนถึงไล่ออก หรือเลิกจ้างผู้กระทำความผิดกล่าวเสียชื่อเสียง และหมดความเชื่อถือ

บทความวิจัยและบทความวิชาการต่างก็เป็นผลงานทางวิชาการส่วนหนึ่ง ที่บ่งบอกถึงคุณค่าและมาตรฐานทางวิชาการของคณาจารย์และมหาวิทยาลัย และคณาจารย์นี้แหละ คือ มาตรฐานของมหาวิทยาลัยในการสร้างผลงานสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก

๖ เอกสารอ้างอิง ๖

- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2549) กรุงเทพมหานคร : บริษัทพรทิทการกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2010). “งานวิจัย : มุมมองจากประสบการณ์,” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2553), 6-18
- อุทัย ดุลยเกษม. (มปป.). “ความเข้าใจ” เสวนาศิลปการ. 2(2) : 5
- Campbell, William Giles and Stephen Vaughan Ballou. (1974). Form and Style Theses, Reports, Term Papers. 4th ed. Boston : Houghton Mifflin Company.